

devším opětovným poukazem na odpovědnost prací stěžovatelem vykonávaných, o níž má zřejmě za to, že vtiskuje jim charakter prací převážně duševních. Minění takové jest však mylné. Odpovědnost jako vlastnost morální provází netoliko výkony zaměstnanců duševně pracujících, ale i osob konajících práce fyzické, převážnou měrou podřízené, a postihuje svými důsledky oba druhy lidského tvoření. Pro tuto svou povahu nemůže býti uznána odpovědnost za specifický znak duševní.

Stěžovatel spatřuje dále nezákonnost v tom, že v naříkaném rozhodnutí jest prý opětovně zdůrazněno, že byl zaměstnán ve mlýně jako stárek. Z toho usuzuje, že žalovaný úřad vychází z mylného stanoviska, že již tento titul a označení ho z pojištění vylučuje.

Pro tuto stěžovatelovu domněnku nelze však v obsahu naříkaného rozhodnutí nalézt opory. Naopak, jest z něho patrné, že žalovaný úřad nevylučuje stěžovatele z pojistné povinnosti proto, že měl titul stárka, nýbrž z toho důvodu, že práce stěžovatelem konané se zřetelem na malý počet dělníků v mlýně zaměstnaných a z toho zřejmý malý rozsah podniku jakož i na to, v čem práce ty spočívaly, za převážně duševní nepokládá.

Byla proto stížnost zamítnuta jako bezdůvodná.

(Nález ze dne 7. prosince 1928, č. 33.049/28.)

Ř í z e n í . — Stěžovatel W. žádal, aby výměr Zemské úřadovny Všeobecného pensijního ústavu v Bratislavě, kterým byly mu předepsány pojistné příspěvky za zubního technika u něho zaměstnaného, byl zbaven platnosti a úřadovně bylo nařízeno, aby výměr zrušila a exekuční vymáhání příspěvků zastavila. Žádost odůvodněna byla tím, že zubní technik pensijní povinnosti nepodléhá.

Naříkaným rozhodnutím vyloučilo ministerstvo sociální péče k této žádosti ze své úřední moci dozorčí zubního technika L., z věcných důvodů z pensijního pojištění s účinností ode dne doručení naříkaného rozhodnutí. Další žádosti stěžovatelově, aby byl vysloven zánik pojistné povinnosti jmenovaného zaměstnance se zpětnou platností, vyhověno nebylo, poněvadž pojištění jeho spočívá na pojistném výměru vešlém ve formální právní moc, jest až do dne účinnosti předchozího dozorčího opatření právoplatné a nemůže proto býti zrušeno se zpětnou platností.

Do této zamítavé části rozhodnutí podána jest stížnost, protože žalovaný úřad nevyslovil zánik pojistné povinnosti dotčeného zubního technika ex tunc.

Nejvyšší správní soud shledal stížnost bezdůvodnou.

Naříkaná část rozhodnutí založena jest na názoru, že výměr o pojistné povinnosti nabyt formální právní mocí, a že proto na zánik pojistné povinnosti, vyslovené výměrem tím od 15. dubna 1924, se zpětným účinkem od tohoto dne uznáno býti nemůže.

I když žalovaný úřad o žádosti stěžovatelově jen v dozorčí své funkci rozhodl, ale vyslovil, že jeho zaměstnanec pensijní pojistné povinnosti od určité doby nepodléhal, nelze stížnost do takového výroku podanou odmítnouti pro nedostatek právního nároku na výkon dozorčího práva, ježto žadateli výrokem takovým vznikl nárok, aby výrok takový byl přezkoumán po stránce věcné, t. j. zda rozhodnutí úřadu z moci dozorčí zakročivšího v příčině časového omezení pensijní pojistné povinnosti, v něm vysloveného, jest ve shodě s právním řádem.

Žalovaný úřad vyslovil, že vyloučení dotčeného zaměstnance z pensijní pojistné povinnosti má účinek teprve ode dne doručení naříkaného rozhodnutí, t. j. ex nunc. Stížnost proti tomu namítá, že účinek ten měl býti vysloven se zpětnou platností, t. j. ex tunc. Dovojuje to z toho, že nepodléhá-li onen zaměstnanec stěžovatelův pensijní pojistné povinnosti vůbec, nepodléhal jí ani v době před doručením naříkaného rozhodnutí.

Stížnosti nelze dáti za pravdu. Výměr, kterým bylo vysloveno,

že L. podléhal pensijní pojistné povinnosti, zůstal, ježto proti němu nebyly podány v zákonné lhůtě námitky, tak dlouho právně účinným, dokud z dozorcí moci úřadu nebyl zbaven platnosti a nahrazen rozhodnutím novým, vyslovujícím, že tu takové pensijní pojistné povinnosti není. Až do této doby trvala oním formálně pravoplatným výměrem založená práva a povinnosti, a to jak pensijního ústavu tak i pojištěnce a jeho zaměstnavatele. Právní situace, vytvořená tímto výměrem o pensijní pojistné povinnosti, zůstala nedotčena až do doručení nového rozhodnutí stranám, neboť od rozhodnutí, dokud stranám není doručeno, může býti vždy upuštěno a, dokud strany o právní situaci novým rozhodnutím změněné z obsahu doručeného jim rozhodnutí toho se nedoví, ono nemůže mít na jejich práva a povinnosti dřívějším rozhodnutím založená právních účinků (srv. nálezy Budw. 952, 2518, 2750 a j.).

(Nález ze dne 12. listopadu 1928, č. 22.159/27.)

Péče o válečné poškozence.

(Podává odb. rada dr. V. Elsnic.)

Neuznání válečným invalidou vylučuje nové jednání o nároku na důchod invalidní.

Zemský úřad pro péči o válečné poškozence v Čechách vyslovil výměrem ze dne 1. srpna 1922, č. 118.859/22, požítkové číslo 127.459, že Janu P. se nepřiznává invalidní důchod na základě zákona č. 142/20 Sb. z. a n., ježto dle nálezu okresní prohlídkové komise sociálně lékařské v Českých Budějovicích ze dne 13. dubna 1922, čís. 4784, nebyl vůbec uznán válečným invalidou a nemá podle §u 1 uvedeného zákona nároku na invalidní důchod.

Stěžovatel žádal pak opětně o přiznání důchodu a obrátil se podáním ze 14. března 1926 na žalovaný úřad, žádaje znovu přiznání důchodu a poukazuje k tomu, že ztráta výdělečné schopnosti činí 80%.

Naříkaným výnosem ze dne 11. srpna 1926, č. j. 26.206/V/1-26, vrátilo ministerstvo sociální péče zemskému úřadu pro válečné poškozence v Praze-Karlíně spisy jemu předložené s tím, aby stěžovatel byl zpraven, že vzhledem k pravoplatnému nálezu sociálně lékařské komise v Budějovicích ze dne 13. dubna 1922, č. 4784, jímž nebyl uznán válečným invalidou, nemůže býti o jeho žádosti za přiznání důchodu invalidního jednáno. O tom byl stěžovatel intimátem zemského úřadu ze dne 9. září 1926, č. 252650/26, vyrozuměn.

O stížnosti podané proti tomuto rozhodnutí uvažil Nejvyšší správní soud:

Stížnost namítá, že nález okresní sociálně lékařské komise v Čes. Budějovicích ze dne 13. dubna 1922, čís. 4784, jímž stěžovatel nebyl uznán válečným poškozcem, nenabyl moci právní, poněvadž prý se z něho odvolal.

Toto tvrzení jest však nepřipustnou novotou, když ve své žádosti podané k ministerstvu sociální péče dne 14. března 1926, na niž obdržel vyřízení naříkaným rozhodnutím, výslovně doznal, že se z nálezu okresní sociálně lékařské komise v Českých Budějovicích shora citovaného svého času neodvolal.

Proto nemohl se Nejvyšší správní soud zabývat se zřetelem k §Šum 5 a 6 zákona o správním soudu oněmi výtkami, jež se připínají k tomuto nepřipustnému tvrzení, zejména také ne výtkami, jimiž dovozuje stížnost vadnost onoho nálezu okresní sociálně lékařské komise v Českých Budějovicích.

Stížnost dovozuje dále, že stěžovateli přísluší nárok na důchod, a to z důvodů věcných. Všechny tyto vývody stížnosti po této stránce míjí se